

KAŽIPOT STORITEV ZA SENIORJE 55+: IZKUŠNJE IN NAČRTI ZA MESTO SLOVENJ GRADEC

Gradivo je bilo pripravljeno za obisk predsednika države Boruta Pahorja na Koroškem v Slovenj Gradcu dne 10. 03. 2021.

Zdravstveni dom Slovenj Gradec (ZD SG) je v zadnjih letih povečal svoj obseg delovanja na področju zdravstvenih storitev. Predvsem na področjih storitev, ki so potrebne za prebivalce Mestne občine Slovenj Gradec in Občine Mislinja. V letu 2015 smo zaposlovali 70 oseb. Danes imamo zaposlenih 65 oseb več. Skozi leta smo močno okrepili primanjkljaj družinskih zdravnikov in v letih 2020 ter 2021 pričeli s širitvami novih ambulant družinske medicine, pridobili nove programe na področju zdravstva, fizioterapije, ginekologije, kliničnega psihologa, nege na domu, gastroenterologije, psihiatrije, pediatrije, center za preprečevanje in zdravljenje odvisnosti, center za krepitev zdravja ...

S temi dodatnimi kadri smo bili tudi močnejši pri izvajanju izrednih ukrepov na področju boja proti epidemiji. Brez dodatnih programov se epidemiji ne bi mogli uspešno zoperstaviti. V času epidemije nismo zapirali ambulant družinske medicine, ampak smo ob tem izvajali še dodatno ambulanto za COVID bolnike in jemanje brisov.

Ključni dejavnik je bil in še vedno ostaja ohranjanje zdravja zaposlenih, zato smo morali preseliti zdravstveni kader iz UC nazaj v naš zdravstveni dom. S složnostjo, pogumom in dobro podporo v lokalni skupnosti smo postali osrednja vstopna točka za koronavirus v regiji.

Izjemno dobro sodelujemo s civilno zaščito tako pri pridobivanju zaščitne opreme kot tudi pri komuniciranju.

Postali smo vstopna točka v koroški regiji za pediatrične otroke, zdrave nosečnice in ob podpori županov MO Slovenj Gradec in Občine Mislinja ter sveta koroških županov tudi vstopna točka za covid zobozdravstvo za koroško regijo. Brez podpore župana nam to ne bi uspelo.

V zdajšnjem času epidemije smo s pomočjo negovalnega kadra zdravniki uspešno izvajali tako redne ambulate družinske medicine, izvajali vse programe v skladu s predpisi MZ in NIJZ ter dodatno vzpostavili ambulanto za COVID bolnike, vstopno točko za testiranje, cepilne točke in skozi ves čas nemoteno izvajali NMP.

Uspešno smo ukrepali tudi ob vdorih virusa v ZD SG. Odlično smo sodelovali še z območno NIJZ.

Tudi danes se uspešno soočamo z vzpostavitvijo cepilnih mest, a naj omenim, da je potrebno zavedanje, da je zdravstveni kader danes najbolj obremenjen v zdravstvu. Vse dejavnosti se izvajajo na primarnem nivoju in naš kader predstavlja prvo bojno linijo v času epidemije – kar traja že celo leto. Na tem področju potrebujemo pomoč – točna navodila, koliko cepiv lahko prejmemo in tudi vključevanje NIJZ s prevzemom in organizacijo cepljenj.

Vsekakor je ključno zavedanje, da nam je Civilna zaščita vseskozi pomagala, z nami sodelovala in bila v podporo.

Ker želimo pomagati ljudem, smo v času epidemije vzpostavili tudi psihološko podporo in svetovanje na področju prehrane in gibanja skozi program Center za krepitev zdravja Koroška ter dnevno objavljali nove aktivnosti preko FB in spletne strani, tudi preko lokalne televizije.

Naše preventivne aktivnosti smo preko spleta izvajali tudi v Večgeneracijskem centru Andeški hram, ki ga tudi podpira župan MO SG. Tukaj se ZD SG predstavlja kot osrednja neformalna točka za zdravje ljudi z namenom ne samo izvajanj predavanj, ampak tudi z namenom svetovanja ljudem – saj v ZD pridemo šele takrat, ko smo bolni. Informacije o bolezni, zdravem načinu življenja, svetovanja, kam se obrniti, ko zbolimo, ko potrebujemo pomoč doma, pa moramo iskati sami. Zato smo vzpostavili dnevno točko v Andeškem hramu, ki se dokazuje kot dobra praksa. Povezani smo v mednarodno mrežo E-seniorji – **Kažipot 55+. E-vključevanje v aktivno staranje. Za odrasle otroke 55+, ki skrbijo za starše 75+** (<http://eregion.eu/seniors-eservices-guide-55-slovenia/>).

V času epidemije se ta projekt izkazuje kot nujen na področju svetovanja starajoči se družbi. V času epidemije je ključno vlogo na internetu dokazovala skupina Centra za krepitev zdravja kot tudi patronažna služba. Podoben pristop razvijajo tudi v drugih zdravstvenih domovih, na primer ZD Ribnica.

Nujno je, da povečamo podporo starejšim predvsem v času koronavirusa, ko starejši drsijo v osamljenost, ko ne znajo priti do informacij. S tem lahko tudi razbremenimo delo drugih zdravstvenih delavcev.

Pri tem sodelujemo z Avstrijo, Hrvaško in Madžarsko. V letu 2019 smo pripravili mednarodno konferenco o dolgotrajni oskrbi in izdelali brošuro. V letu 2021 pripravljamo njeno nadgradnjo, informiranje ne samo v obliki brošure, ampak tudi na spletni strani, kjer se lahko ljudem predstavlja ne samo kader v VGC temveč predvsem zdravstveni kader, kot je patronažna služba, CKZ, referenčne sestre ... Želimo si, da bi bil ta projekt zapisan tudi v zeleni knjigi Evropske unije, bil prepoznan kot pomoč ljudem in jim predvsem v današnjem času nesigurnosti pokazal pot, kjer bi vsak pridobil usmeritev, mnenje, napotek, kako naprej ...

Pripravila: Marjeta Vaupot, direktorica ZD Slovenj Gradec

